ՀԱՍԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐԻ 2016-2017 ԹԹ. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՏՅԱՆԻ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐ

ՔՐԵԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

(քրեական գործեր, մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող միջնորդություններ)

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացվել է 5027 քրեական գործ[1], մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին ու դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող 20675 միջնորդություն *(ընդհանուրը՝ 5027+20667=25694):*

Ստացված 5027 քրեական գործից ավարտվել է 3036-ը (60,4%):

Ստացված 20675 միջնորդություններից ավարտվել է 19699-ը (95,3%):

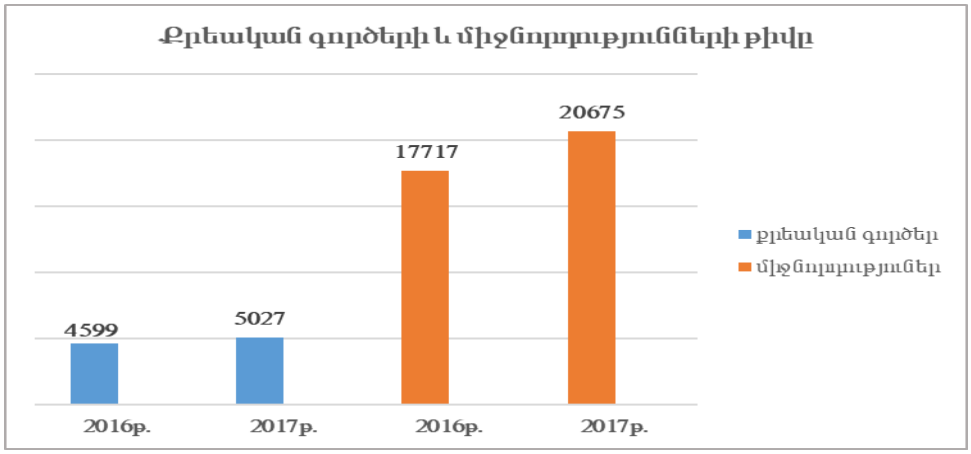
(Ընդհանուր առմամբ ավարտվել է 22735 դատական գործ (3036+19699=22735) 88,5%):

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացվել է 4599 քրեական գործ, մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին ու դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող 17717 միջնորդություն (ընդհանուրը՝ 4599+17717=22316):

Ստացված 4599 քրեական գործից ավարտվել է 2944-ը (64%):

Ստացված 17717 միջնորդություններից ավարտվել է 17290-ը (97,6%):

(Ընդհանուր առմամբ ավարտվել է 20234 դատական գործ (2944+17290=20234) 90,7%):

[1] *Հիշյալ թվի մեջ ներառված են նաև նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածից փոխանցված գործերը: Տվյալ դիտարկումը վերաբերելի է նաև 1-ին ատյանի դատարաններում ստացված մյուս տեսակի դատական գործերին:*

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների կողմից ավարտված 3036 քրեական գործերով դատական ակտ է կայացվել 3919 անձի վերաբերյալ, այդ թվում՝ 2766 գործով (91,2%) կայացվել է դատավճիռ՝ 3626 անձի նկատմամբ, 211 գործով (6,9%) կայացվել է քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում՝ 235 անձի վերաբերյալ, 58 գործով (1,9%)՝ 58 անմեղսունակ անձանց վերաբերյալ կիրառվել է բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ, 1 գործ 1 անձի վերաբերյալ քննության առարկա չի դարձվել՝ դատախազի կողմից ամբաստանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու հիմքով:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների կողմից ավարտված 2944 քրեական գործերով դատական ակտ է կայացվել 3819 անձի վերաբերյալ, այդ թվում՝ 2645 գործով (89,8%) կայացվել է դատավճիռ՝ 3469 անձի նկատմամբ, 244 գործով (8,3%) կայացվել է քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում՝ 295 անձի վերաբերյալ, 54 գործով (1,8%)՝ 54 անմեղսունակ անձանց վերաբերյալ կիրառվել է բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ, իսկ 1 գործով 1 անձ ազատվել է քրեական պատասխանատվությունից:

ՀՀ դատարանների կողմից կայացվել է 143 դատական ակտ 180 անձի (180:3861*100=4.7%) վերաբերյալ, որից 142 անձ ձեռք է բերել լրիվ արդարացվածի կարգավիճակ, իսկ 38 անձ՝ մասնակի արդարացվածի կարգավիճակ:[2]

Արդարացվածների վերաբերյալ կայացված հիշյալ 143 դատական ակտերից 47 դատական ակտ (38-ը լրիվ, 9-ը մասնակի)՝ 63 անձի վերաբերյալ (49-ը լրիվ, 14-ը մասնակի), 2017 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ մտել է օրինական ուժի մեջ:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում լրիվ կամ մասնակի արդարացվել է 187 (187:3764*100=5%) *անձ, որից 140-ը (140:3764*100=3,7%)՝ լրիվ, իսկ 47-ը (47:3764*100=1,3%)՝ մասնակի:*

<u>Այսինքն, 2016 թվականի համեմատությամբ 2017 թվականին արդարացվածների քանակը նվազել է 7-ով (3,7):</u>

2017 թվականի ընթացքում դատապարտվել է 3488 (3626-(142-4)=3488) 96.2% (3488:3626*100=96.2%) անձ, որից 2410 անձի նկատմամբ կայացված դատավճիռները հաշվետու ժամանակահատվածում մտել են օրինական ուժի մեջ:

Հիշյալ 2410 անձանցից՝

- ազատազրկման ձևով պատիժ է նշանակվել 1410 (58,5%) անձի նկատմամբ,

---

[2] Հիշյալ թվերի մեջ ներառված են նաև քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին ՀՀ դատարանների կողմից կայացված որոշումները (4 դատական ակտ՝ 4 անձի վերաբերյալ):

-կալանքի ձևով՝ 181 (7,5%) անձի նկատմամբ,

-կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով՝ 1 (0,1%) անձի նկատմամբ,

-տուգանքի ձևով՝ 752 (31,2%) անձի նկատմամբ:

Պատիժը պայմանականորեն չի կիրառվել 859 անձի նկատմամբ (859:(1410+181+1)*100=53.9%):

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում դատապարտվել է 3339 (3469-(140-10)=3339) 96.2% (3339:3469*100=96.2%) անձ, որից 2533 անձի նկատմամբ կայացված դատավճիռները հաշվետու ժամանակահատվածում մտել են օրինական ուժի մեջ:

Հիշյալ 2533 անձանցից՝

- ազատազրկման ձևով պատիժ է նշանակվել 1449 (57,2%) անձի նկատմամբ,

-կալանքի ձևով՝ 157 (6,2%) անձի նկատմամբ,

-կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով՝ 71 (2,8%) անձի նկատմամբ,

-տուգանքի ձևով՝ 806 (31,8%) անձի նկատմամբ:

Պատիժը պայմանականորեն չի կիրառվել 869 անձի նկատմամբ (869:(1449+157+71)*100=51.8%):

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում՝ 2016 թվականի համեմատությամբ, ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում ստացված քրեական գործերի քանակն ավելացել է 428-ով (5027-4599=428) 9,3% (428:4599*100=9,3%), ըստ ավարտված գործերի՝ դատի տրված անձանց թիվն ավելացել է 100-ով (3919-3819=100) 2,6% (100:3819*100=2,6%), դատապարտվածների թիվն ավելացել է 149-ով (3488-3339=149) 4,5% (149:3339*100=4,5%), դատապարտյալների թիվը նվազել է 123-ով (2533-2410=123) 4,8% (123:2533*100=4,8%), անձանց թիվը, որոնց նկատմամբ պատիժը պայմանականորեն չի կիրառվել նվազել է 10-ով (869-859=10) 1,2% (10:869*100=1,2%), իսկ արդարացվածների թիվը նվազել է 7-ով (187-180=7) 3,7% (7:187*100=3,7%):

Հարկ է նշել, որ ինչպես 2016 թվականին, այնպես էլ 2017 թվականին դատապարտված անձանց թվում որոշակի նվազումներով հանդերձ զգալի թիվ են կազմել գողության, առանց իրացնելու նպատակի թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի ապօրինի շրջանառության, ինչպես նաև զինվորական կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններից՝ ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելու համար դատապարտվածները:

Այսպես.

- 2016 թվականի ընթացքում գողության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդված) դատապարտվել է 476 անձ (դատապարտվածների թվի 18,8%-ը, 476:2533*100=18,8%), դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 112-րդ հոդված)՝ 79 անձ (դատապարտվածների թվի 9,8%-ը, 79:2533*100=3,1%), ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդված)՝ 101 անձ (դատապարտվածների թվի 3,9%-ը, 101:2533*100=3,9%):

- 2017 թվականի ընթացքում գողության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդված)՝ դատապարտվել է 432 անձ (դատապարտվածների թվի 12,4%-ը, 432:3488*100=12,4%), դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 112-րդ հոդված)՝ 75 անձ (դատապարտվածների թվի 2,2%-ը, 75:3488*100=2,2%), ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդված)՝ 76 անձ (դատապարտվածների թվի 2,2%-ը, 76:3488*100=2,2%):

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում՝ 2016 թվականի համեմատությամբ գողության համար դատապարտվածների թիվը նվազել է 44-ով (476-432=44) 9,2% (44:476*100=9,2%), դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու համար դատապարտվածների թիվը նվազել է 4-ով (79-75=4) 5,1% (4:79*100=5,1%), ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելու համար դատապարտվածների թիվը նվազել է 25-ով (101-76=25) 24,7% (25:101*100=24,7%):

Ի դեպ, զգալի նվազում է արձանագրվել նաև համեմատվող ժամանակահատվածում դիտարկված ներքոհիշյալ հանցագործությունների համար դատապարտվածների թվում:

Այսպես.

- Հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 105-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 3 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 0, նվազումը՝ 3 (3-0=3) անձ:

- Դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 113-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 23 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 15, նվազումը՝ 8 (23-15=8) անձ (34,8%):

- Ծեծի համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 118-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 72 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 65, նվազումը՝ 7 (72-65=7) անձ (9,7%):

- Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների կողմից մասնագիտական պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 130-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 5 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 0, նվազումը՝ 5 (5-0=5) անձ:

- Մարդու թրաֆիքինգի կամ շահագործման համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 5 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 1, նվազումը՝ 4 (5-1=4) անձ (80%):

- Տասնվեց տարին չլրացած անձի հետ սեռական հարաբերության կամ սեքսուալ բնույթի գործողություններ կատարելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 141-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 45 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 28, նվազումը՝ 17 (45-28=17) անձ (37,8%):

- Ավազակության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 175-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 25 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 14, նվազումը՝ 11 (25-14=11) անձ (44%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ հիշյալ հոդվածով 2015 թվականին դատապարտվել է 36 անձ:

- Կողոպուտի համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 176-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 53 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 34, նվազումը՝ 19 (53-34=19) անձ (38,8%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ հիշյալ հոդվածով 2015 թվականին դատապարտվել է 62 անձ:

- Յուրացնելու կամ վատնելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 179-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 53 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 49, նվազումը՝ 4 (53-49=4) անձ (7,5%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ հիշյալ հոդվածով 2015 թվականին դատապարտվել է 60 անձ:

- Տրանսպորտային միջոցը հարբած կամ տասնվեց տարին չլրացած անձին հանձնելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 243-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 26 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 4, նվազումը՝ 22 (26-4=22) անձ (84,6%):

- Խուլիգանության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 258-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 79 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 57, նվազումը՝ 22 (79-57=22) անձ (27,8%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ հիշյալ հոդվածով 2011 թվականին դատապարտվել է 502 անձ, 2012 թվականին՝ 299, 2013 թվականին՝ 178, 2014 թվականին՝ 133 անձ, իսկ 2015 թվականին՝ 115 անձ:

- Թմրամիջոցների, հոգեմետ նյութերի, դրանց պրեկուրսորների ապօրինի շրջանառության իրականացման կամ դրանց ապօրինի իրացման համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 266-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 41 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 35, նվազումը՝ 6 (41-35=6) անձ (14,6%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ

հիշյալ հոդվածով 2013 թվականին դատապարտվել է 107 անձ, 2014 թվականին՝ 65 անձ, իսկ 2015 թվականին՝ 44 անձ:

- Պաշտոնեական կեղծիքի համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 314-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 17 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 11, նվազումը՝ 6 (17-11=6) անձ (35,3%):

- Փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր, տրանսպորտային միջոցների պետհամարանիշներ կեղծելու, իրացնելու կամ օգտագործելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 325-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 75 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 48, նվազումը՝ 27 (75-48=27) անձ (36%):

Միաժամանակ աճ է արձանագրվել ստորև ներկայացվող՝ դիտարկված հանցագործությունների համար դատապարտվածների թվում:

Այսպես.

- Դիտավորությամբ առողջությանը թեթև վնաս պատճառելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 117-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 22 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 25, աճը՝ 3 (25-22=3) անձ (13,6%):

- Բնակարանի անձեռնմխելիությունը խախտելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 147-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 18 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 21, աճը՝ 3 (21-18=3) անձ (16,7%):

- Լրագրողի մասնագիտական օրինական գործունեությանը խոչընդոտելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 164-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 2 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 5, աճը՝ 3 (5-2=3) անձ (150%):

- Շորթման համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 182-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 4 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 10, աճը՝ 6 (10-4=6) անձ (150%):

- Ակնհայտ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գույք ձեռք բերելու կամ իրացնելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 216-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 7 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 10, աճը՝ 3 (10-7=3) անձ (42,8%):

- Ապօրինի կերպով զենք, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթուցիկ սարքեր ձեռք բերելու, իրացնելու, պահելու, փոխադրելու կամ կրելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 235-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 72 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 93, աճը՝ 21 (93-72=21) անձ (29,2%):

- Ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրը թողնելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 244-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 5 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 8, աճը՝ 3 (8-5=3) անձ (60%):

- Առանց իրացնելու նպատակի թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի ապօրինի շրջանառության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 268-րդ հոդված) 2016

թվականին դատապարտվել է 248 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 274, աճը՝ 26 (274-248=26) անձ (10,5%):

- Անվտանգության պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքներ թողարկելու կամ իրացնելու, աշխատանքներ կատարելու կամ ծառայություններ մատուցելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 279-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 3 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 8, աճը՝ 5 (8-3=5) անձ (166,7%):

- Պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 8 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 13, աճը՝ 5 (13-8=5) անձ (62,5%):

- Կաշառք տալու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 312-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 2 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 15, աճը՝ 13 (15-2=13) անձ:

- Իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 316-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 24 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 31, աճը՝ 7 (31-24=7) անձ (29,2%):

- Պետական սահմանն ապօրինի հատելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 329-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 20 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 23, աճը՝ 3 (23-20=3) անձ (15%):

- Սուտ մատնության համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 333-րդ հոդված) 2016 թվականին դատապարտվել է 74 անձ, իսկ 2017 թվականին՝ 80, աճը՝ 6 (80-74=6) անձ (8,1%): Ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ հիշյալ հոդվածով 2015 թվականին դատապարտվել է 64 անձ:

Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող միջնորդություններ

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացված 20675 միջնորդություններից 16749-ը (81%) վերաբերել է մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին, որից 2363-ը (14,1%) (2363:16749*100=14,1%) հանդիսացել է կալանավորումը որպես խափանման միջոց կիրառելու մասին միջնորդություն: Կալանավորումը որպես խափանման միջոց կիրառելու մասին 2363 միջնորդություններից 2220-ը (93,9%) (2220:2363*100=93,9%) բավարարվել է, 12-ը (0,5%) (12:2363*100=0,5%) բավարարվել է մասնակի, 127-ը (5,3%) (127:2363*100=5,3%)՝ մերժվել, 3-ը (0,2%) (3:2363*100=0,1%) թողնվել է առանց քննության, իսկ 1-ը (0,1%) 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Նույն ժամանակահատվածում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում

ստացվել է գրավը որպես կալանավորման այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառելու մասին 788 միջնորդություն, որից 125-ը (15,9%) բավարարվել է, 4-ը (0,5%) բավարարվել է մասնակի, 641-ը (81,3%)՝ մերժվել, 8-ը (1%)՝ թողնվել է առանց քննության, իսկ 10-ը (1,3%)՝ 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

*Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացված 17717 միջնորդություններից 16207-ը (91,5%) վերաբերել է մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին, որից 2563-ը (15,8%) (2563:16207*100=15,8%) հանդիսացել է կալանավորումը որպես խափանման միջոց կիրառելու մասին միջնորդություն: Կալանավորումը որպես խափանման միջոց կիրառելու մասին 2563 միջնորդություններից 2379-ը (92,8%) (2379:2563*100=92,8%) բավարարվել է, 13-ը (0,5%) (13:2563*100=0,5%) բավարարվել է մասնակի, 163-ը (6,4%) (163:2563*100=6,4%)՝ մերժվել, իսկ 8-ը (0,3%) (8:2563*100=0,3%) թողնվել է առանց քննության: Նույն ժամանակահատվածում ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացվել է գրավը որպես կալանավորման այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառելու մասին 772 միջնորդություն, որից 161-ը (20,9%) բավարարվել է, 8-ը բավարարվել է մասնակի (1%), 588-ը (76,2%)՝ մերժվել, 12-ը (1,5%)՝ թողնվել է առանց քննության, իսկ 3-ը (0,4%)՝ 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:*

Այսպիսով, 2017 թվականին ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում ստացված միջնորդությունների թիվն աճել է 2958-ով (16,7%):

ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՐԱՆ

ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ստացվել է 3722 վերաքննիչ բողոք՝ 3460 դատական ակտի դեմ *(այսինքն՝ բողոքարկվել է ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների կողմից կայացված դատական ակտերի 15,2%-ը (3460:22735*100=15,2%)):* Բերված բողոքներից 1501-ով (40,3%) բողոքարկվել է քրեական գործերով կայացված գործն ըստ էության լուծող 1365 դատական ակտ, իսկ մնացած՝ 2221-ով (59,7%) բողոքարկվել է մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող 2095 դատական ակտ:

Քրեական գործերով բողոքարկված 1365 դատական ակտերով վերաքննիչ վարույթն ավարտվել է 1079-ով (79%), այդ թվում՝ 674 (62,5%) դատական ակտ թողնվել է անփոփոխ, 338-ը (31,3%) բեկանվել է, 40-ը (3,7%) թողնվել է առանց քննության, 27-ով (2,5%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է: Բեկանված 338 ակտերից 34-ով (10,1%) գործն ուղարկվել է ստորադաս

դատարան նոր քննության, 304-ով (89,9%) ստորադաս դատարանի դատական ակտը փոփոխվել կամ կայացվել է գործն ըստ էության լուծող նոր դատական ակտ:

Սինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող դատական ակտերի դեմ բերված 2221 բողոքներից բավարարվել է 293-ը (13,2%), մերժվել՝ 1328-ը (59,8%), 107-ը (4,8%) թողնվել է առանց քննության, 39-ով (1,8%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, իսկ 454-ը (126 դատական ակտի դեմ) (20,4%) 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Բողոքարկված 3460 դատական ակտի դեմ բերված ընդհանուր 3722 բողոքներից 1007-ը (27%) ներկայացվել է դատախազության կողմից, որոնցից 251 (24,9%) բողոքի քննություն 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Ընթացքը լուծված 756 (1007-251=756) բողոքներից 217-ը (28,7%) բավարարվել է, 490-ը (64,8%)՝ մերժվել, 11-ով (1,5%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, իսկ 38-ով (5%)՝ բողոքը թողնվել է առանց քննության:

Համեմատության կարգով նշենք, որ ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանում 2016 թվականի ընթացքում ստացվել է 3588 վերաքննիչ բողոք՝ 3299 դատական ակտի դեմ *(այսինքն՝ բողոքարկվել է ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների կողմից կայացված դատական ակտերի 16,3%-ը (3299:20234*100=16,3%)):* Քերված բողոքներից 1488-ով (41,5%) բողոքարկվել է քրեական գործերով կայացված գործն ըստ էության լուծող 1240 դատական ակտ, իսկ մնացած՝ 2100-ով (58,5%) բողոքարկվել է սինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող 2059 դատական ակտ:

Քրեական գործերով բողոքարկված 1240 դատական ակտերով վերաքննիչ վարույթն ավարտվել է 996-ով (80,3%), այդ թվում՝ 628 (63,1%) դատական ակտ թողնվել է անփոփոխ, 272-ը (27,3%) բեկանվել է, 57-ը (5,7%) թողնվել է առանց քննության, 39-ով (3,9%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է: Բեկանված 272 ակտերից 50-ով (18,4%) գործն ուղարկվել է ստորադաս դատարան նոր քննության, 222-ով (81,6%) ստորադաս դատարանի դատական ակտը փոփոխվել կամ կայացվել է գործն ըստ էության լուծող նոր դատական ակտ:

Սինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող դատական ակտերի դեմ բերված 2100 բողոքներից բավարարվել է 288-ը (13,7%), մերժվել՝ 1526-ը (72,7%), 52-ը (2,5%) թողնվել է առանց քննության, 36-ով (1,7%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, իսկ 198-ը (157 դատական ակտի դեմ) (9,4%) 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել են անավարտ:

Բողոքարկված 3299 դատական ակտի դեմ բերված ընդհանուր 3588 բողոքներից 922-ը (25,7%) ներկայացվել է դատախազության կողմից, որոնցից 201 (21,8%) բողոքի քննություն 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Ընթացքը լուծված 721 (922-

201=721) բողոքներից 275-ը (38,1%) բավարարվել է, 396-ը (54,9%)՝ մերժվել, 20-ով (2,8%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, իսկ 30-ով (4,2%)՝ բողոքը թողնվել է առանց քննության:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանում ստացված բողոքների ընդհանուր թիվն աճել է 134-ով (3722-3588=134) 3,7% (134:3588*100=3,7%), այդ թվում՝ քրեական գործերով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերի դեմ բերված բողոքների թիվն աճել է 13-ով (1501-1488=13) 0,9% (13:1488*100=0,9%), մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող դատական ակտերի դեմ բերված բողոքների թիվն աճել է 121-ով (2221-2100=121) 5,8% (121:2100*100=5,8%):

Քրեական գործերով ավարտված վերաքննիչ վարույթների թիվն աճել է 83-ով (1079-996=83) 8,3%, անփոփոխ թողնված դատական ակտերի թիվն աճել է 46-ով (674-628=46) 7,3%, իսկ բեկանվածների թիվն աճել է 66-ով (338-272=66) 24,3%:

Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին և դատական ակտի կատարման հետ կապված հարցերին վերաբերող դատական ակտերի դեմ բերված բողոքներից բավարարվածների թիվն աճել է 5-ով (293-288=5) 1,7%, մերժվածների թիվը նվազել է 198-ով (1526-1328=198) 12,9%, առանց քննության թողնվածների թիվն աճել է 55-ով (107-52=55), վերաքննիչ վարույթի կարճումների թիվն աճել է 3-ով (39-36=3) 8,3%:

Այսպիսով, բերված բողոքների ընդհանուր թիվն աճել է 134-ով (3722-3588=134) 3,7%, ավարտված վերաքննիչ վարույթների արդյունքում բավարարված բողոքների ընդհանուր թիվն աճել է 71-ով ((338+293=631)-(272+288=560)=71)) 12,7%, իսկ մերժվածների թիվը նվազել է 152-ով ((628+1526=2154)-(674+1328=2002)=152)) 7,1%:

Դատախազության կողմից բերված բողոքների ընդհանուր թիվն աճել է 85-ով (1007-922=85) 9,2%, այդ թվում՝ ավարտված վերաքննիչ վարույթների արդյունքում բավարարված բողոքների թիվը նվազել է 58-ով (275-217=58) 21,1%, իսկ մերժվածների թիվն աճել է 94-ով (490-396=94) 23,7%:

Այսպիսով, ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերով կայացված 22735 (3036+19699=22735) դատական ակտերից բողոքարկվել է 3460-ը՝ 15,2%-ը (3460:22735*100=15,2%), որից բեկանվել է 604-ը (338+293-27=604)17,4% (631-27=604, նշված 27 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի կողմից կայացված թվով 27 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), այսինքն՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերի կայունությունը կազմում է 97,3% (22735-604=22131:22735*100=97,3%), իսկ բողոքարկված գործերի կայունությունը կազմում է 82,5% (3460-604=2856:3460*100=82,5%):

ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՔՐԵԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատում 2017 թվականի ընթացքում ստացվել է 1911 (ստացված 1647+264 փոխանցված) վճռաբեկ բողոքներ, որոնցով բողոքարկվել է 1454 դատական ակտ:

Բերված 1911 բողոքներից 379-ը (19,8%) վերադարձվել է, 100-ը (5,2%) ընդունվել է վարույթ, 114-ը (6%)՝ թողնվել է առանց քննության, 1095-ով (57,3%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, 11-ով (0,6%) մերժվել է վերաանայման վարույթի հարուցումը, 212 (11,1%) բողոքի ընթացքը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Վարույթ ընդունված 100 բողոքներից՝

-7-ը (վարույթ ընդունվածի 7%, ընդհանուր բողոքների 0,4%) մերժվել է,

-51-ը (վարույթ ընդունվածի 51%, ընդհանուր բողոքների 2,7%) բավարարվել է ամբողջությամբ,

-25-ը (վարույթ ընդունվածի 25%, ընդհանուր բողոքների 1,3%)՝ բավարարվել է մասնակի,

-17-ը (վարույթ ընդունվածի 17%, ընդհանուր բողոքների 0,9%) 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Ընդ որում, ամբողջությամբ բավարարված հիշյալ 51 բողոքներից 27-ով բեկանվել է ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտը և օրինական ուժ է տրվել առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտին:

Բերված 1911 բողոքներից 272-ը (14,2%) ներկայացվել է ՀՀ գլխավոր դատախազության կողմից, որից 44-ն (16,2%) ընդունվել է վարույթ, 19-ը (7%) վերադարձվել է, 173-ով (63,6%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, իսկ 36-ի (13,2%) ընթացքը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Վարույթ ընդունված 44 բողոքներից 29-ը բավարարվել է ամբողջությամբ, 8-ը բավարարվել է մասնակի, 2-ը մերժվել է, իսկ 5-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Բերված 1911 բողոքներից 1639-ը (85,8%) ներկայացվել է դատավարության այլ մասնակիցների կողմից, որից 56-ը (3,4%) ընդունվել է վարույթ, 114-ը (7%) թողնվել է առանց քննության, 11-ով (0,6%) մերժվել է վերաանայման վարույթի հարուցումը, 360-ը (22%) վերադարձվել է, 922-ով (56,3%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, իսկ 176-ը (10,7%) 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Վարույթ ընդունված 56 բողոքներից 22-ը բավարարվել է ամբողջությամբ, 17-ը բավարարվել է մասնակի, 5-ը մերժվել է, իսկ 12-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Համեմատության կարգով նշենք, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատում 2016 թվականի ընթացքում ստացվել է 1781 (ստացված 1572+209 փոխանցված) վճռաբեկ բողոքներ, որոնցով բողոքարկվել է 1332 դատական ակտ:

Բերված 1781 բողոքներից 366-ը (20,6%) վերադարձվել է, 72-ը (4%) ընդունվել է վարույթ, 157-ը (8,8%)՝ թողնվել է առանց քննության, 922-ով (51,8%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, 13-ով (0,7%) մերժվել է վերաանայման վարույթի հարուցումը, 251 (14,1%) բողոքի ընթացքը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Վարույթ ընդունված 72 բողոքներից՝

-7-ը (վարույթ ընդունածի 9,7%, ընդհանուր բողոքների 0,4%) մերժվել է,

-28-ը (վարույթ ընդունածի 38,9%, ընդհանուր բողոքների 1,6%) բավարարվել է ամբողջությամբ,

-24-ը (վարույթ ընդունածի 33,3%, ընդհանուր բողոքների 1,3%)՝ բավարարվել է մասնակի,

-13-ը (վարույթ ընդունածի 18,1%, ընդհանուր բողոքների 0,7%) 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Ընդ որում, ամբողջությամբ բավարարված հիշյալ 28 բողոքներից 9-ով բեկանվել է ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտը և օրինական ուժ է տրվել առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտին:

Բերված 1781 բողոքներից 224-ը (12,6%) ներկայացվել է ՀՀ գլխավոր դատախազության կողմից, որից 34-ն (15,2%) ընդունվել է վարույթ, 15-ը (6,7%) թողնվել է առանց քննության, 1-ով (0,4%) մերժվել է վերաանայման վարույթի հարուցումը, 10-ը (4,5%) վերադարձվել է, 127-ով (56,7%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, իսկ 37-ի (16,5%) ընթացքը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Վարույթ ընդունված 34 բողոքներից 12-ը բավարարվել է ամբողջությամբ, 12-ը բավարարվել է մասնակի, 3-ը մերժվել է, իսկ 7-ը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Բերված 1781 բողոքներից 1557-ը (87,4%) ներկայացվել է դատավարության այլ մասնակիցների կողմից, որից 38-ը (2,4%) ընդունվել է վարույթ, 142-ը (9,1%) թողնվել է առանց քննության, 12-ով (0,8%) մերժվել է վերաանայման վարույթի հարուցումը, 356-ը (22,9%) վերադարձվել է, 795-ով (51,1%) վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժվել է, իսկ 214-ը (13,7%) 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ: Վարույթ ընդունված 38 բողոքներից 16-ը բավարարվել է ամբողջությամբ, 12-ը բավարարվել է մասնակի, 4-ը մերժվել է, իսկ 6-ը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում՝ 2016 թվականի համեմատությամբ, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատում ստացված ընդհանուր բողոքների քանակն

ավելացել է 130-ով (1911-1781=130) 7,3%, բողոքարկված դատական ակտերի թիվը՝ 122-ով (1454-1332=122) 9,2%, ամբողջությամբ բավարարվածների թիվն աճել է 23-ով (51-28=23) 82,1%, իսկ մասնակի բավարարվածների թիվն ավելացել է 1-ով (25-24=1) 4,2%:

Դատախազության կողմից բերված բողոքների թիվն ավելացել է 48-ով (272-224=48) 21,4%, ամբողջությամբ բավարարվածների թիվն աճել է 17-ով (29-12=17), իսկ մասնակի բավարարվածների թիվը նվազել է 4-ով (12-8=4):

Դատավարության այլ մասնակիցների կողմից բերված բողոքների թիվն աճել է 82-ով (1639-1557=82) 5,3%: Դատավարության այլ մասնակիցների կողմից բերված բողոքներից մերժվածների թիվն ավելացել է 1-ով (5-4=1), ամբողջությամբ բավարարվածների թիվն աճել է 6-ով (22-16=6) 37,5%, մասնակի բավարարվածների թիվը՝ 5-ով (17-12=5):

Այսպիսով, ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերով կայացված 3048 (1079+2095-126=3048) դատական ակտերից վճռաբեկության կարգով բողոքարկվել է 1454-ը (47,7%), որոնցից բեկանվել է 76-ը (51+25=76) 5,2%, այսինքն՝ ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերի կայունությունը կազմում է 97,5% (3048-76=2972:3048*100=97,5%), իսկ բողոքարկված դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 94,8% (1454-76=1378:1454*100=94,8%):

Այսպիսով, քրեական գործերով և միջնորդություններով ընդհանուր կայունությունը կազմում է 97,1% (Քայլ 1-ին՝ ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի կողմից բեկանված դատական ակտերի թիվը՝ 604-ը (631-27=604, նշված 27 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի կողմից կայացված թվով 27 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի կողմից բեկանված դատական ակտերի թվին՝ 49-ին (76-27=49, նշված 27 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի 27 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտին օրինական ուժ տալու դեպքերը), ստացվել է 653 բեկանված դատական ակտ: Քայլ 2-րդ՝ընդհանուր իրավասության դատարաններում ավարտված դատական ակտերի թվից՝ 22735-ից, հանվել է բեկանված դատական ակտերի թիվը՝ 653-ը, ստացվել է 22082, այսինքն՝ 22082 դատական ակտ մնացել է օրինական ուժի մեջ, ուստի դատական ակտերի ընդհանուր կայունությունը կազմում է 97,1% (22735-653=22082:22735*100=97,1%):

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՏՅԱՆԻ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում ստացվել է 137003 քաղաքացիական գործ, որից՝

- 6993 գործով (5,1%) հայցադիմումը վերադարձվել է,

- 228 գործով (0,1%) հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է,

- 129712 (94,7%) գործով հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ,

- 70 (0,1%) հայցադիմումի վերաբերյալ 29.12.2017թ. դրությամբ որոշում չի կայացվել:

Վարույթ ընդունված 129712 գործերից՝

- 83953-ով (64,7%) կայացվել են վճիռներ, այդ թվում՝ հայցի լրիվ բավարարմամբ՝ 63631-ը (վճիռների 75,8%), հայցի մասնակի բավարարմամբ՝ 9361-ը (վճիռների 11,2%), հայցի մերժմամբ՝ 2785-ը (վճիռների 3,3%), վարույթի կարճմամբ՝ 8176-ը (վճիռների 9,7%), ընդ որում՝ կարճված վճիռներից 1189-ով (վճիռների 1,4%, կարճված վարույթների՝ 14,5%) հաստատվել է կնքված հաշտության համաձայնությունը,

- 62 հայց թողնվել է առանց քննության,

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 91236 դատական ակտ՝ 6993+228+83953+62),

- 30 գործերով կայացվել են գործերը մեկ վարույթում միացնելու մասին որոշումներ,

- 45667-ը՝ (ստացված գործերի 33,3%, վարույթ ընդունված գործերի 35,2%) անավարտ է:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում ստացվել է 132581 քաղաքացիական գործ, որից՝

- 6866 գործով (5.2%) հայցադիմումը վերադարձվել է,

- 193 գործով (0,1%) հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է,

- 125500 (94,6%) գործով հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ,

- 22 (0,1%) հայցադիմումի վերաբերյալ 30.12.2016թ. դրությամբ որոշում չի կայացվել:

Վարույթ ընդունված 125500 գործերից՝

- 80257-ով (63,9%) կայացվել են վճիռներ, այդ թվում՝ հայցի լրիվ բավարարմամբ՝ 60477-ը (վճիռների 75,4%), հայցի մասնակի բավարարմամբ՝ 8865-ը (վճիռների 11%), հայցի մերժմամբ՝ 2785-ը (վճիռների 3,5%), վարույթի կարճմամբ՝ 8130-ը (վճիռների 10,1%), ընդ որում՝ կարճված վճիռներից 1275-ով (վճիռների 1,6%, կարճված վարույթների՝ 15.7%) հաստատվել է կնքված հաշտության համաձայնությունը,

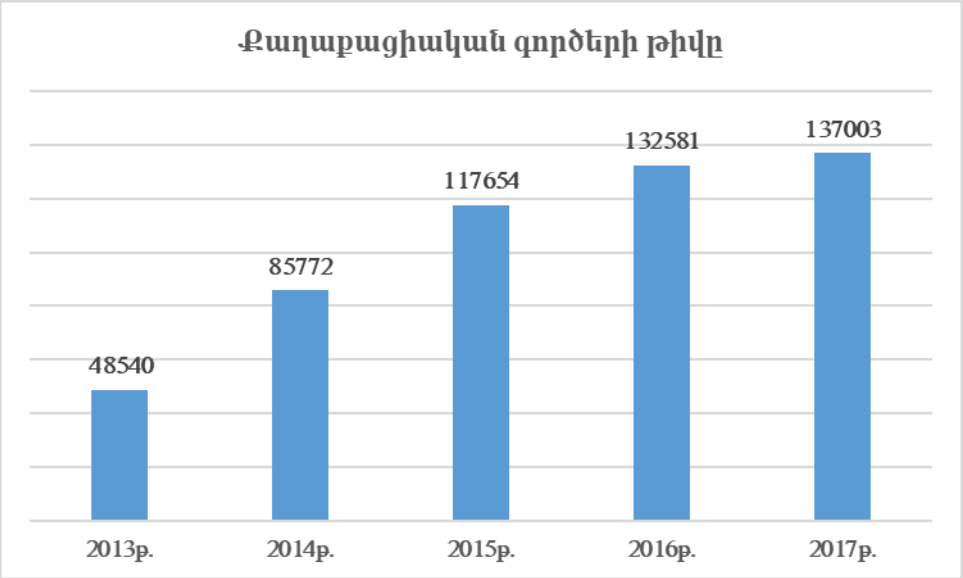
- 55 հայց թողնվել է առանց քննության,

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 87371 դատական ակտ՝ 6866+193+80257+55),

- 87 գործերով կայացվել են գործերը մեկ վարույթում միացնելու մասին որոշումներ,

- 45101-ը՝ (ստացված գործերի 34%, վարույթ ընդունված գործերի 35,9%) անավարտ է:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում քաղաքացիական գործերի թիվն ավելացել է 4422-ով (137003-132581=4422)՝ 3,3%-ով (4422:132581*100=3,3%), հայցադիմումի ընդունումը մերժելու մասին որոշումների թիվն ավելացել է 35-ով (228-193=35)՝ 18,1%, վերադարձված հայցադիմումների թիվն ավելացել է 127-ով (6993-6866=127)՝ 1,8%:

2017 թվականի ընթացքում կայացված 83953 վճիռներից 1189-ով՝ 1,4%-ով կողմերի միջև հաշտության համաձայնություն է կնքվել, այսինքն՝ մոտ 71 քաղաքացիական գործից 1-ն ավարտվել է հաշտության համաձայնությամբ, 2016 թվականի ընթացքում կայացված 80257 վճիռներով կողմերի միջև հաշտության համաձայնություն է կնքվել 1275-ով՝ 1,6%-ով, այսինքն՝ մոտ 63 քաղաքացիական գործից 1-ն ավարտվել է հաշտության համաձայնությամբ:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ կարող ենք արձանագրել, որ 2017 թվականին կողմերի միջև հաշտության համաձայնությամբ ավարտված գործերի թիվը նվազել է:

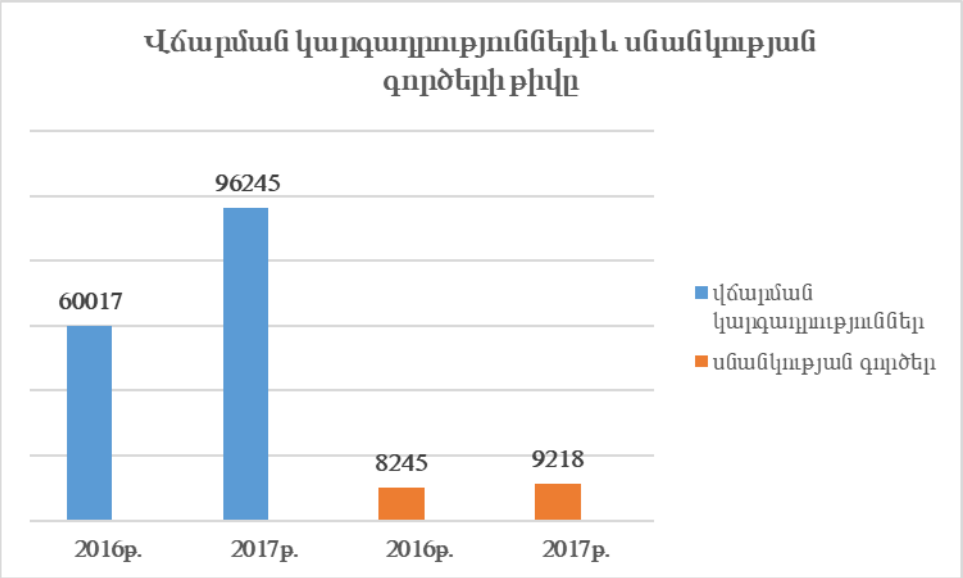
ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ԴԻՄՈՒՄՆԵՐ

ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում ստացվել է 96245 վճարման կարգադրություն արձակելու դիմում, մինչդեռ, 2016 թվականի ընթացքում ստացվել է 60017 վճարման կարգադրություն արձակելու դիմում:

Այսինքն՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականին ստացված վճռարման կարգադրությունների քիվն աճել է 36228-ով (96245-60017=36228) 60,4%:

ՄՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում առկա է եղել 9218 սնանկության վերաբերյալ դիմում, մինչդեռ, 2016 թվականի ընթացքում՝ 8245 դիմում: ***Այսինքն՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականին առկա սնանկության վերաբերյալ դիմումների քիվն աճել է 973-ով (9218-8245=973) 11,8%:***

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ վարչական դատարանում առկա է եղել 23095 գործ, որից՝

- 1273 գործով (5,5%) հայցադիմումը վերադարձվել է,
- 855 գործով (3,7%) հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է,
- 20967 գործ (90,8%) ընդունվել է վարույթ:

Վարույթ ընդունված 20967 գործերից՝

- 11276-ով (53,8%) կայացվել են վճիռներ, այդ թվում՝ հայցի լրիվ բավարարմամբ՝ 6829-ը (վճիռների 60,6%), հայցի մասնակի բավարարմամբ՝ 298-ը (վճիռների 2,6%), հայցի մերժմամբ՝ 4137-ը (վճիռների 36,7%), հայցի մասնակի մերժմամբ, վարույթի մասնակի կարճմամբ՝ 12-ը (վճիռների 0,1%),

-2021-ով (9,6%) կայացվել են որոշումներ՝ գործի վարույթը կարճելու մասին,

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 15425 դատական ակտ՝ 1273+855+11276+2021).

- 7670-ը՝ (ստացված գործերի 33,2%, վարույթ ընդունված գործերի 36,6%) անավարտ է:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ վարչական դատարանում առկա է եղել 16552 գործ, որից՝

- 669 գործով (4%) հայցադիմումը վերադարձվել է,
- 748 գործով (4,5%) հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է,
- 15135 գործ (91,5%) ընդունվել է վարույթ:

Վարույթ ընդունված 15135 գործերից՝

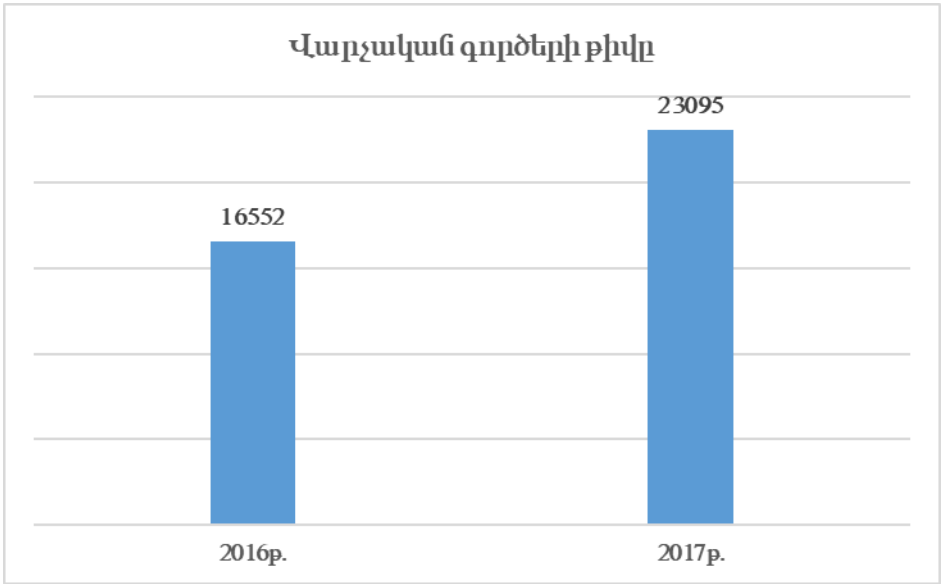
- 7132-ով (47.1%) կայացվել են վճիռներ, այդ թվում՝ հայցի լրիվ բավարարմամբ՝ 5031-ը (վճիռների 70,5%), հայցի մասնակի բավարարմամբ՝ 426-ը (վճիռների 6%), հայցի մերժմամբ՝ 1669-ը (վճիռների 23,4%), հայցի մասնակի մերժմամբ, վարույթի մասնակի կարճմամբ՝ 6-ը,

-1404-ով (9,3%) կայացվել են որոշումներ՝ գործի վարույթը կարճելու մասին,

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 9953 դատական ակտ՝ 669+748+7132+1404).

- 6599-ը՝ (ստացված գործերի 39,9%, վարույթ ընդունված գործերի 43,6%) անավարտ է:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում դատարանում առկա վարչական գործերի թիվը՝ 2016 թվականի համեմատությամբ, ավելացել է 6543-ով (23095-16552=6543)՝ 39,5%-ով, հայցադիմումի ընդունումը մերժելու մասին որոշումների թիվն ավելացել է 107-ով (855-748=107)՝ 14,3%, վերադարձված հայցադիմումների թիվն ավելացել է 604-ով (1273-669=604)՝ 90,3%:

ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՐԱՆ

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանում ստացվել է 4653 գործ *(ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում ավարտված քաղաքացիական գործերի 5,1%-ը* (4653:91236*100=5,1%)), որից՝

- 801 գործով (17,2%) բողոքները վերադարձվել են և կրկին չեն ներկայացվել,
- 126 գործով (2,7%) բողոքները վերադարձվել են թերությունները շտկելու համար,
- 3637 (78,2%) գործով բողոքներն ընդունվել են վարույթ,
- 89 (1,9%) գործով բողոքները մակագրվել են, որոնց վերաբերյալ 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ դատարանը դիրքորոշում չի հայտնել:

Վարույթ ընդունված՝ 3637 գործով բողոքներից՝

- 1567 գործով (վարույթ ընդունված գործերի 43,1%) բողոքները մերժվել են և դատական ակտերը թողնվել են անփոփոխ,
- 644 գործով (17,7%) դատական ակտն ամբողջությամբ բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,
- 152 գործով (4,2%) դատական ակտը մասնակի բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,
- 52 գործով (1,4%) դատական ակտը բեկանվել և գործի վարույթը կարճվել է,
- 309 գործով (8,5%) դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է,
- 24 գործով (0,7%) դատական ակտը բեկանվել և հայցը թողնվել է առանց քննության,
- 140 գործով (3,8%) վերացվել է գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտը,
- 43 գործով (1,2%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է,
- 706 գործ (19,4%) անավարտ է:

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 3858 (3637-706+126+801) դատական ակտ)

Այսինքն՝ ստացված 4653 գործերով կայացված դատական ակտերից բեկանվել է 1321-ը (28,4%), 1567-ով (33,7%) բողոքները մերժվել են, 43 գործով (0,9%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, 706 գործ (15,2%) անավարտ է, 89 (1,9%) գործով բողոքները մակագրվել են, որոնց վերաբերյալ դատարանը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ դիրքորոշում չի հայտնել, 927-ով (19,9%) բողոքները վերադարձվել են, այդ թվում՝ 126-ով թերությունները շտկելու համար:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանում ստացվել է 4354 գործ *(ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում ավարտված քաղաքացիական գործերի 5%-ը* (4354:87371*100=5%)), որից՝

- 775 գործով (17,8%) բողոքները վերադարձվել են և կրկին չեն ներկայացվել,

- 118 գործով (2,7%) բողոքները վերադարձվել են թերությունները շտկելու համար,

- 3413 (78,4%) գործով բողոքներն ընդունվել են վարույթ,

- 48 (1,1%) գործով բողոքները մակագրվել են, որոնց վերաբերյալ 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանը դիրքորոշում չի հայտնել:

Վարույթ ընդունված՝ 3413 գործով բողոքներից՝

- 1496 գործով (վարույթ ընդունված գործերի 43,8%) բողոքները մերժվել են և դատական ակտերը թողնվել են անփոփոխ,

- 577 գործով (16,9%) դատական ակտն ամբողջությամբ բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,

- 162 գործով (4,8%) դատական ակտը մասնակի բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,

- 26 գործով (0,8%) դատական ակտը բեկանվել և գործի վարույթը կարճվել է,

- 325 գործով (9,5%) դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է,

- 25 գործով (0,8%) դատական ակտը բեկանվել և հայցը թողնվել է առանց քննության,

- 182 գործով (5,3%) վերացվել է գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտը,

- 56 գործով (1,6%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է,

- 564 գործ (16,5%) անավարտ է:

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 3742 (3413-564+775+118) դատական ակտ)

Այսինքն՝ ստացված 4354 գործերով կայացված դատական ակտերից բեկանվել է 1297-ը (29,8%), 1496-ով (34,3%) բողոքները մերժվել են, 893-ով (20,6%) բողոքները վերադարձվել են, այդ թվում՝ 118-ով թերությունները շտկելու համար, 56 գործով (1,3%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, 564 գործ (12,9%) անավարտ է, 48 (1,1%) գործով բողոքները մակագրվել են, որոնց վերաբերյալ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ դիրքորոշում չի հայտնել:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում՝ 2016 թվականի համեմատությամբ, ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանում ստացված գործերի թիվն աճել է 299-ով (4653-4354=299) 6,9%, բեկանված դատական ակտերի քանակն ավելացել է 24-ով (1321-1297=24) 1,8%, մերժված բողոքների քանակն ավելացել է 71-ով (1567-1496=71) 4,7%:

Այսպիսով, ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված 91236 գործերից բողոքարկվել է 4653-ը (5,1%), որից բեկանվել է 1292-ը (27,8%), (1321-29=1292, նշված 29 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 29 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի

*դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), այսինքն՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերով կայացված դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 98,6% (91236-1292=89944:91236*100=98,6%):*

ՀՀ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՐԱՆ

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանում ստացվել է 4988 գործ *(ՀՀ վարչական դատարանում ավարտված վարչական գործերի 32,3%-ը (4988: **15425***100=32,3%)), որից՝*

- 119 գործով (2,4%) բողոքները վերադարձվել են և կրկին չեն ներկայացվել,
- 116 գործով (2,3%) բողոքների ընդունումը մերժվել է,
- 4630 գործով (92,8%) բողոքներն ընդունվել են վարույթ,
- 123 գործով (2,5%) բողոքների ընթացքը լուծված չէ:

Վարույթ ընդունված՝ 4630 գործերով բողոքներից՝

- 1254 գործով (վարույթ ընդունված գործերի 27,1%) բողոքները մերժվել են,
- 127 գործով (2,7%) դատական ակտն ամբողջությամբ բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,
- 13 գործով (0,3%) դատական ակտը մասնակի բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,
- 148 գործով (3,2%) դատական ակտը բեկանվել և գործի վարույթը կարճվել է,
- 282 գործով (6,1%) դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է,
- 197 գործով (4,3%) վերացվել է գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտը,
- 75 գործով (1,6%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է,
- 2534 գործով (54,7%) անավարտ է:

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 2331 (4630-2534+119+116) դատական ակտ)

Այսինքն՝ ստացված 4988 գործերով կայացված դատական ակտերից բեկանվել է՝ 767-ը (15,4%), 1254-ով (25,1%) բողոքները մերժվել են, 119-ով (2,4%) բողոքները վերադարձվել են, 116-ով (2,3%) բողոքի ընդունումը մերժվել է, 75 գործով (1,5%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, 2657 գործ (53,3%) անավարտ է:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանում ստացվել է 2773 գործ *(ՀՀ վարչական դատարանում ավարտված վարչական գործերի 27,9%-ը (2773:9953*100=27,9%)), որից՝*

- 58 գործով (2,1%) բողոքները վերադարձվել են և կրկին չեն ներկայացվել,

- 58 գործով (2,1%) բողոքների ընդունումը մերժվել է,

- 2504 գործով (90,3%) բողոքներն ընդունվել են վարույթ,

- 153 գործով (5,5%) բողոքների ընթացքը լուծված չէ:

Վարույթ ընդունված՝ 2504 գործերով բողոքներից՝

- 988 գործով (վարույթ ընդունված գործերի 39,4%) բողոքները մերժվել են,

- 123 գործով (4,9%) դատական ակտն ամբողջությամբ բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,

- 21 գործով (0,8%) դատական ակտը մասնակի բեկանվել է և գործն ուղարկվել նոր քննության,

- 57 գործով (2,3%) դատական ակտը բեկանվել և գործի վարույթը կարճվել է,

- 172 գործով (6,9%) դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է,

- 132 գործով (5,3%) վերացվել է գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտը,

- 17 գործով (0,7%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է,

- 994 գործով (39,7%) անավարտ է:

(ընդհանուր առմամբ կայացվել է 1626 (2504-994+58+58) դատական ակտ)

Այսինքն՝ ստացված 2773 գործերով կայացված դատական ակտերից բեկանվել է՝ 505-ը (18,2%), 988-ով (35,6%) բողոքները մերժվել են, 58-ով (2,1%) բողոքները վերադարձվել են, 58-ով (2,1%) բողոքի ընդունումը մերժվել է, 17 գործով (0,6%) վերաքննիչ վարույթը կարճվել է, 1147 գործ (41,4%) անավարտ է:

Այսպիսով, 2017 թվականի ընթացքում՝ 2016 թվականի համեմատությամբ, ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանում ստացված գործերի թիվն աճել է 2215-ով (4988-2773=2215) 79,9%, բեկանված դատական ակտերի քանակն աճել է 262-ով (767-505=262) 51,9%, մերժված բողոքների քանակն աճել է 266-ով (1254-988=266) 26,9%:

Այսպիսով, ՀՀ վարչական դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված 15425 գործերից բողոքարկվել է 4988-ը (32,3%), որից բեկանվել է 763-ը (15,3%) (767-4=763, նշված 4 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի 4 դատական ակտերը բեկանելու և ՀՀ վարչական դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), այսինքն՝ ՀՀ վարչական դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերով կայացված դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 95% (15425-763=14662:15425*100=95%):

ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում 2017 թվականի ընթացքում ստացվել է 2880 վճռաբեկ բողոք, որից 1613-ը (56%)՝ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ, 1188-ը (41,3%)՝ ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ, 13-ը (0,4%)՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերի դեմ, 64-ը (2,2%)՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների դեմ, 2-ը՝ ՀՀ վարչական դատարանի դատական ակտերի դեմ:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացվել է 2549 վճռաբեկ բողոք:

Այսինքն՝ 2016 թվականի համեմատությամբ 2017 թվականին ներկայացված բողոքների թիվն ավելացել է 331-ով (2880-2549=331)՝ 13 %:

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում 2017 թվականի ընթացքում ստացված 2880 վճռաբեկ բողոքներից մակագրվել է 2784-ը, այդ թվում՝ 1550-ը (55,6%)՝ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ, 1157-ը (41,6%)՝ ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ, 13-ը (0,5%)՝ ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերի դեմ, 62-ը (2,2%)՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների դեմ, 2-ը՝ ՀՀ վարչական դատարանի դատական ակտերի դեմ:

Մակագրված 2784 բողոքներից 131-ը (4,7%) վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար և կրկին չի ներկայացվել, 438-ը (15,7%) ընդունվել է վարույթ, որից 104 բողոքի քննությունը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ, 77 (2,8%) բողոք վերադարձվել են թերությունները շտկելու համար, 1687 (60,6%) բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 290 (10,4%) բողոքները թողնվել են առանց քննության (որից 9-ը հետ է վերցվել, 290-9=281), 161 (5,8%) բողոքի ընթացքը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Թվով 96 (ստացված բողոքներ՝ 2880-2784 մակագրված բողոքներ=96) բողոքներով գործերը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում դեռևս չեն ստացվել և փոխանցվել են 2018 թվական:

Ընթացք տրված 2510 (131+438+77+1687+281-104) բողոքներից 7-ը (0,3%) բերվել է դատախազության կողմից, 150-ը (6%)՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից, 2353-ը (93,7%)՝ դատավարության այլ մասնակիցների կողմից:

Վարույթ ընդունված 438 բողոքներից (433 դատական ակտով)՝

- 33 (վարույթ ընդունվածի՝ 7,5%) բողոք բավարարվել է (այդ թվում մասնակի)՝ դատական ակտը բեկանվել է և գործն ուղարկվել է նոր քննության,

- 20 (4,6%) բողոք (19 դատական ակտով) բավարարվել է (այդ թվում մասնակի)՝ դատական ակտը բեկանվել է մասնակի և գործն ուղարկվել է բեկաբված մասով նոր քննության,

- 33 (7,5%) բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել է և օրինական ուժ է տրվել առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին,

- 23 (5,3%) բողոք (22 դատական ակտով) բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է, նույն ակտի դեմ բերված ևս 1 (0,2%) բողոք մերժվել է,

- 189 (43,2%) բողոք բավարարվել է՝ միջանկյալ դատական ակտը վերացվել է,

- 18 (4,1%) բողոքը բավարարվել է՝ վերանայվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումը,

- 1 (0,2) բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել է և գործի վարույթը կարճվել է,

- 11 (2,5%) բողոք մերժվել է,

- 2 (0,5%) բողոք թողնվել է առանց քննության՝ բողոքը հետ վերցնելու հիմքով,

- 3 (0,7%) բողոքի վարույթ կարճվել է՝ բողոքը հետ վերցնելու հիմքով,

- 104 (23,7%) (102 դատական ակտով) բողոք տվյալ ժամանակահատվածում եղել են անավարտ:

Փաստորեն, 2017 թվականի ընթացքում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից վարույթ ընդունված 438 վճռաբեկ բողոքներից 317 բողոքներ (33+20+33+23+189+18+1=317) 72,4% բավարարվել և բեկանվել են թվով 315 դատական ակտեր:

Վարույթ ընդունված 438 բողոքներից 2-ը (0,5%) բերվել է դատախազության կողմից, 27-ը (6,1%)՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից, 409-ը (93,4%)՝ դատավարության այլ մասնակիցների կողմից:

ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացվել է 13 բողոք, որոնք թողնվել են առանց քննության:

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացված 64 բողոքներից 6 բողոք թողնվել է առանց քննության, 24-ով վարույթ ընդունելը մերժվել է, 2-ը վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար և կրկին չի ներկայացվել, 2-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ (գործերը չեն ստացվել), 30-ն ընդունվել է վարույթ, որից 18-ը բավարարվել է, իսկ 12-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

ՀՀ վարչական դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացվել է 2 բողոք, որոնք թողնվել են առանց քննության:

ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացված 1613 բողոքներից մակագրվել է 1550 վճռաբեկ բողոք, իսկ 63 բողոքով գործերը չեն ստացվել:

Մակագրված 1550 բողոքներից 92-ով (6%) վճռաբեկ բողոքը վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար և կրկին չի ներկայացվել, 125 (8,1%) վարույթ չընդունված բողոք տվյալ ժամանակահատվածում եղել է անավարտ, 64 (4,1%) բողոք վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար, 935 (60,3%) բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 188 (12,1%) բողոք թողնվել է առանց քննության (որից 5-ը հետ է վերցվել), 146-ը (9,4%) ընդունվել է վարույթ, որից քննարկվել է 97-ը (վարույթ ընդունվածների 66,4%), 49 (վարույթ ընդունվածների 33,6%) բողոք 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Քննարկված 97 բողոքներից (95 դատական ակտով)՝

- 20 (20,6%) բողոք բավարարվել է (այդ թվում մասնակի)՝ դատական ակտը բեկանվել է ամբողջությամբ և գործն ուղարկվել է նոր քննության,

- 17 (17,5%) բողոք (16 դատական ակտով) բավարարվել է (այդ թվում մասնակի)՝ դատական ակտը բեկանվել է մասնակի և գործն ուղարկվել է բեկանված մասով նոր քննության,

- 29 (30%) բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել է և օրինական ուժ է տրվել առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին,

- 8 (8,2%) բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտ բեկանվել է և փոփոխվել, նույն ակտի դեմ բերված ևս 1 (1%) բողոք մերժվել է,

- 1 (1%) բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել և գործի վարույթը կարճվել է,

- 17 (17,5%) բողոք բավարարվել է՝ միջանկյալ դատական ակտը վերացվել է,

- 2 (2,1%) բողոք հետ է վերցվել,

- 2 (2,1%) բողոք մերժվել է:

Այսպիսով, **ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում մակագրված 1550 բողոքներից բավարարվել է 92 բողոք (բեկանվել է 91 դատական ակտ), որը կազմում է քննարկված 97 բողոքների 94,8%-ը:**

Մակագրված 1550 բողոքներից 2-ով վճռաբեկ բողոք մերժվել է, որը կազմում է քննարկված 97 բողոքների 2,1%-ը:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական

և վարչական պալատում ստացվել է 1556 վճռաբեկ բողոք, իսկ 2017 թվականի ընթացքում ստացվել է 1613 վճռաբեկ բողոք:

Այսինքն՝ 2016 թվականի համեմատությամբ 2017 թվականին ներկայացված բողոքների թիվն ավելացել է 57-ով (1613-1556=57)՝ 3,7%:

ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում 2017 թվականի ընթացքում մակագրված 1550 վճռաբեկ բողոքներից 4-ը (0,3%) բերվել է դատախազության, 25-ը (1,6%)՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից, 1521-ը (98,1%)՝ այլ անձանց կողմից:

ՀՀ դատախազության կողմից բերված 4 վճռաբեկ բողոքներից 1-ն ընդունվել է վարույթ, որի քննությունը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ, 3-ով բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատ դատախազության կողմից բերվել է 6 վճռաբեկ բողոք, որից 2-ն ընդունվել է վարույթ, որից 1-ը բավարարվել է ամբողջությամբ, 1-ը՝ մասնակի, 4-ով բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 1-ը թողնվել է առանց քննության:

ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում 2017 թվականի ընթացքում մակագրված 1550 վճռաբեկ բողոքներից ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից բերված 20 բողոքներից 1-ը վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար, 16-ով վարույթ ընդունելը մերժվել է, 3-ն ընդունվել է վարույթ:

Վարույթ ընդունված 3 բողոքներից 1-ը բավարարվել է, իսկ 2-ի քննությունը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի (ՀՀ ֆինանսների նախարարության) կողմից բերված 15 բողոքից 1-ը վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար և կրկին բողոք չի ներկայացվել, 8-ով վարույթ ընդունելը մերժվել է, 6-ն ընդունվել է վարույթ: Վարույթ ընդունված 6 բողոքներից 4-ը բավարարվել է, 1-ը մերժվել է, իսկ 2-ի քննությունը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացված 1188 բողոքներից մակագրվել է 1157 վճռաբեկ բողոք, 31 բողոքով գործերը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ չեն ստացվել:

Մակագրված 1157 բողոքներից 37-ով (3,2%) վճռաբեկ բողոքը վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար և կրկին չի ներկայացվել, 36 (3,1%) վարույթ չընդունված բողոք տվյալ ժամանակահատվածում եղել է անավարտ, 13 (1,1%) բողոք վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար, 728 (63%) բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 81 (7%) բողոք թողնվել է առանց քննության (որից 2 բողոք հետ է վերցվել), 262-ը (22,6%) ընդունվել է վարույթ, որից քննարկվել է 219-ը (վարույթ ընդունվածների 83,6%), 43-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ եղել է անավարտ:

Քննարկված 219 բողոքներից (218 դատական ակտով)՝

- 13 (5,9%) բողոք բավարարվել է (այդ թվում մասնակի) և դատական ակտը բեկանվել է ամբողջությամբ և գործն ուղարկվել է նոր քննության,
- 3 (1,4%) բողոք բավարարվել է և դատական ակտը բեկանվել է մասնակի և գործն ուղարկվել է բեկանված մասով նոր քննության,
- 4 (1,8%) բողոք բավարավել է՝ դատական ակտը բեկանվել և օրինական ուժ է տրվել առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին,
- 15 (6,9%) բողոք (14 դատական ակտով) բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է,
- 172 (78,5%) բողոք բավարարվել և միջանկյալ դատական ակտը վերացվել է,
- 3 (1,4%) բողոքի վարույթը կարճվել է՝ բողոքը հետ վերցնելու հիմքով,
- 9 (4,1%) բողոք մերժվել է:

Այսպիսով, ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում մակագրված 1157 բողոքներից բավարարվել է 207-ը (բեկանվել է 206 դատական ակտ), որը կազմում է քննարկված 219 բողոքների 94,5%-ը:

Համեմատության կարգով նշենք, որ 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում ստացվել է 931 վճռաբեկ բողոք:

Այսինքն՝ 2016 թվականի համեմատությամբ 2017 թվականին ներկայացված բողոքների թիվն ավելացել է 257-ով (1188-931=257)՝ 27,6%:

ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի դատական ակտերի դեմ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատում 2017 թվականի ընթացքում մակագրված 1157 վճռաբեկ բողոքներից 125-ը (10,8%) ներկայացվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից, 3-ը դատախազության կողմից, իսկ 1029-ը (88,9%)՝ այլ անձանց կողմից:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից բերված 132 (որից 125-ը մակագրված) բողոքներից 7 (5,3%) բողոքով քննությունն անավարտ է, 24-ը (18,2%) ընդունվել են վարույթ, 3 (2,3%) բողոք թողնվել է առանց քննության, 91 (68,9%) բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 7 (5,3%) բողոքով գործերը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ չեն ստացվել: Վարույթ ընդունված 24 բողոքներից 12-ը 2017 թվականի դեկտեմբերի 29-ի դրությամբ անավարտ է, 5 բողոք բավարարվել է և դատական ակտը բեկանվել է, 2 բողոք բավարարվել է, դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է, 5 բողոք մերժվել է:

Համեմատության կարգով նշենք, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից (ՀՀ ֆինանսների նախարարության) կողմից բերված 169 (որից 160-ը մակագրված) բողոքներից վճռաբեկ բողոքներից 10 (5,9%) բողոքով քննությունն անավարտ է, 14-ը (8,2%) ընդունվել են վարույթ, 13 (7,7%) բողոք թողնվել է առանց քննության, 121 (71,6%) բողոքի վարույթ ընդունելը մերժվել է, 2 բողոք վերադարձվել է թերությունները շտկելու համար, 9 (5,3%) բողոքով գործերը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ չեն ստացվել: Վարույթ ընդունված 14 բողոքներից 6-ը 2016 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ անավարտ է, 2 բողոք բավարարվել է և դատական ակտը բեկանվել է, 2 բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել է և օրինական ուժ է տրվել ստորադաս դատարանի դատական ակտին, 1 բողոք բավարարվել է և դատական ակտը բեկանվել է մասնակի, 1 բողոք բավարարվել է՝ դատական ակտը բեկանվել և փոփոխվել է, 2 բողոք մերժվել է:

Այսպիսով, ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի կողմից 2017 թվականի ընթացքում կայացված 3858 (3637-706+126+801) դատական ակտերից բողոքարկվել է 1613-ը (41,8%), որից բեկանվել է 91-ը (5,6%), այսինքն՝ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերի կայունությունը կազմում է 97,6% (3858-91=3767:3858*100=97,6%), իսկ բողոքարկված դատական ակտերից կայունությունը կազմում է 94,3% (1613-91=1522:1613*100=94,3%):

Այսպիսով, ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի կողմից 2017 թվականի ընթացքում կայացված 2331 (4630-2534+119+116) դատական ակտերից բողոքարկվել է 1188-ը (50,9%), որից բեկանվել է 206-ը (17,3%), այսինքն՝ ՀՀ վարչական դատարանում 2017 թվականի ընթացքում ավարտված գործերի կայունությունը կազմում է 91,2% (2331-206=2125:2331*100=91,2%), իսկ բողոքարկված դատական ակտերից կայունությունը կազմում է 82,7% (1188-206=982:1188*100=82,7%):

Քաղաքացիական գործերով ընդհանուր կայունությունը կազմում է 98,5%:

*(Քայլ 1-ին՝ 1292-ը (1321-29=1292, նշված 29 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 29 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից քաղաքացիական գործերով բեկանված դատական ակտերի թվին՝ 62-ին (91-29=62, նշված 29 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 29 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), ստացվել է 1354 բեկանված դատական ակտ, Քայլ 2-րդ՝ ընդհանուր իրավասության դատարաններում ավարտված դատական ակտերի թվից՝ 91236-ից, հանվել է 1354 բեկանված դատական ակտերի թիվը, ստացվել է 89882, այսինքն՝ 89882 դատական ակտ մնացել է անփոփոխ, ուստի դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 98,5% (91236-1354=89882:91236*100=98,5%)):*

Վարչական գործերով ընդհանուր կայունությունը կազմում է 93,7%:

*(Քայլ 1-ին՝ ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի կողմից բեկանված դատական ակտերի թիվը՝ 763-ը (767-4=763, նշված 4 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի 4 դատական ակտերը բեկանելու և ՀՀ վարչական դատարանի դատական ակտերին օրինական ուժ տալու դեպքերը), գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից բեկանված դատական ակտերի թվին՝ 202 (206-4=201, նշված 4 թիվը կազմում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից ՀՀ վերաքննիչ վարչական դատարանի 4 դատական ակտերը բեկանելու և առաջին ատյանի դատարանի դատական ակտին օրինական ուժ տալու դեպքերը), ստացվել է 965 բեկանված դատական ակտ, Քայլ 2-րդ՝ ՀՀ վարչական դատարանում ավարտված դատական ակտերի թվից՝ 15425-ից, հանվել է 965 բեկանված դատական ակտերի թիվը, ստացվել է 14460, այսինքն՝ 14460 դատական ակտ մնացել է անփոփոխ, ուստի դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 93,7% (15425-965=14460:15425*100=93,7%)):*

<u>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ</u>

Այսպիսով, առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերի ընդհանուր կայունությունը կազմում է *97,7%:*

(Քայլ 1-ին՝ ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի կողմից բեկանված դատական ակտերի թիվը՝ 1292-ը, գումարվել է ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի կողմից բեկանված դատական ակտերի թվին՝ 763-ին, գումարվել է ՀՀ քրեական վերաքննիչ

դատարանի կողմից բեկանված դատական ակտերի թվին՝ 604-ին, գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից բեկանված քաղաքացիական գործերով դատական ակտերի թվին՝ 62-ին, գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի կողմից բեկանված վարչական գործերով դատական ակտերի թվին՝ 202-ին, գումարվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի կողմից բեկանված միջնորդություններով և քրեական գործերով դատական ակտերի թվին՝ 49-ին, ստացվել է 2972 բեկանված դատական ակտ,

քայլ 2-րդ՝ առաջին ատյանի դատարաններում ավարտված դատական ակտերի թվից՝ *129396*-ից (91236+15425+3036+19699), հանվել է 2972 բեկանված դատական ակտերի թիվը, ստացվել է 126424, այսինքն՝ 126424 դատական ակտ մնացել է անփոփոխ, ուստի դատական ակտերի կայունությունը կազմում է 97,7% (129396-2972=126424:129396*100=97,7%)):